

Savjeti muslimanima kako postići bogobožnost i ubjeđenje (Meka)

Hatib: dr. Salih ibn Abdullah el-Humejd

18. šaban 1447. po Hidžri / 6. februar 2026.

Hvala Allahu, uzvišenom nad Svojim robovima, silnom u vlasti i moći. Njemu zahvaljujem na obilnim blagodatima, priznajući Njegovu blagodarnost. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji nema sudruga, svjedočanstvom kojim se nadam Njegovoj blizini i naklonosti, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Allahov rob i poslanik; pozivao je istinitoj vjeri tajno i javno, učvrstio temelje tevhida, a porušio kipove i idole širka. Neka su na njega Allahova milost, blagoslov i spas, i njegovu porodicu i ashabe, koji su bili njegovi pomagači i oslonac i pomagači Allahove vjere, i na tabiine i sve one koji ih slijede u dobru, one kojima se, kada im se kazuju ajeti njihovog Gospodara, povećava iman.

Oporučujem sebi i vama, o ljudi, bogobožnost. Bojte se Allaha, Allah vam se smilovao, i znajte da je dobro u troje: u razumijevanju vjere, u skromnosti na dunjaluku i u uočavanju vlastitih mahana, a potpunost čovjeka ogleda se u četvero: pobožnosti, povjerljivosti, čestitosti i razboritosti.

Kada nešto radiš, ne potcjenjuj svoje djelo, jer ne znaš šta će te, nakon Allahove milosti i dobrote, uvesti u Džennet: da li je to jedan namaz koji si klanjao, sadaka koju si udijelio potrebnome, gutljaj vode koji si pružio čovjeku ili životinji, potreba koju si ispunio svom bratu, ili dova koju si u noći uputio svome Gospodaru.

Prepušti svoj slučaj Allahu i ne gubi nadu u Njegovu milost. U blagostanju i u nevolji zahvaljuj Allahu: "I reci: 'Trudite se! Allah će trud vaš vidjeti, a i Poslanik Njegov i vjernici, i vi ćete biti vraćeni Onome Koji zna nevidljivi i vidljivi svijet, pa će vas On o onome što ste radili obavijestiti'" (Et-Tevba, 105).

O muslimani, ljudska dobrota izvire iz dubine duše i iz srca u grudima. Srca se pročišćavaju vjerom i svjetlom Kur'ana, a duše se čiste lijepom riječju, dobrim djelom i plemenitim ahlakom.

Srce je izvor najvećeg užitka na dunjaluku kada ga ispuni slast imana, užitka koji nadmašuje svaki drugi užitak. Neki pobožnjaci iz prvih generacija govorili su: "Dogode mi se takvi trenuci sreće da kažem: ako su stanovnici Dženneta u ovakvom stanju, onda oni zaista žive lijepim životom."

U svojim ibadetima muslimani spajaju iskreno robovanje Allahu, obožavanje samo Njega, s jedne, i težnju za blagodatima i dobrima koje On daje, s druge strane. Tako je u namazu: "A kad se molitva obavi, onda se po zemlji razidite i Allahovu blagodat tražite i Allaha mnogo spominjite, da biste postigli što želite" (El-Džumua, 10).

I na hadžu: "I onim što vam je potrebno za put snabdijte se. A najbolja opskrba je bogobožnost. I Mene se bojte, o razumom obdareni! Ne pripisuje vam se u grijeh ako od Gospodara svoga molite da vam pomogne da nešto steknete." (El-Bekara, 197–198)

"...i oglasi ljudima hadž! – dolazit će ti pješke i na devama iznurenim; dolazit će iz mjesta dalekih, da bi koristi imali i da bi u određene dane, prilikom klanja kurbanda, kojim ih je Allah opskrbio, Njegovo ime spominjali." (El-Hadždž, 27–28)

I u svim ibadetima: "...i onih koji će po svijetu putovati i Allahove blagodati tražiti, i onih koji će se na Allahovu putu boriti" (El-Muzzemmil, 20).

U Allahovoj Knjizi pohvaljeni su oni koji održavaju Allahove kuće: oni trguju i rade, ali ih trgovina i prodaja ne odvraćaju od sjećanja na Allaha, namaza i zekata: "ljudi koje kupovina i prodaja ne ometaju da Allaha spominju i koji molitvu obavljaju i milostinju udjeljuju, i koji strepe od Dana u kom će srca i pogledi biti uznemireni" (En-Nur, 37).

Iz ovih polazišta i motiva, mudrosti i propisa, povezivanja vjere i dunjaluka, djela srca i izgradnje zemlje, jasno se pokazuje put uzdizanja ka željenom savršenstvu i čistoći

koja čuva život, odgaja dušu i uzdiže njenu vrijednost, širi smirenost i donosi zadovoljstvo.

Alija, radijallahu anhu, opisujući dunjaluk, rekao je: "On je kuća istine za onoga ko je prema njemu iskren, kuća sigurnosti za onoga ko ga razumije, kuća bogatstva za onoga ko se na njemu opskrbi (za ahiret), mesdžid Allahovih miljenika, stjecište objave, mjesto ibadeta meleka i 'pijaca' Njegovih odabranih robova, na njemu su stekli milost, i na njemu su se nadali Džennetu. Pa ko bi, onda, kudio dunjaluk, kad je on najavio svoj prolazak, upozorio na svoju manjkavost i oplakao sebe i svoje stanovnike. Svojim nedaćama pokazao je kakva je nevolja, a svojim radostima probudio čežnju za pravom radošću. Neki su ga kudili iz kajanja, a drugi su ga hvalili, pa su govorili istinu. On ih je podsjetio, pa su se sjetili i uzeli pouku."

Ebu Sulejman ed-Darani rekao je: "Dunjaluk je zastor između Allaha i Njegovih neprijatelja, a sredstvo koje Njegove odabrane približava Njemu."

Slavljen neka je Onaj Koji je jednu istu stvar učini povodom približavanja i udaljavanja!

Sve su to, Allah vam se smilovao, djela srca, a ne samo djela udova; zato uzmite pouku i razmislite.

Ibn Abbas, radijallahu anhuma, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Ko želi biti najbogatiji čovjek, neka se više pouzda u ono što je kod Allaha nego u ono što je u njegovim rukama."

O vjernici, skromnost na dunjaluku ogleda se u šest stvari: u odnosu prema sebi, prema ljudima, prema izgledu, prema imetku, prema vlasti i prema svemu mimo Allaha.

Imama Ahmeda su pitali: "Može li čovjek biti skroman ako ima hiljadu dinara?", a on je rekao: "Može, ako se ne raduje kada mu se poveća i ne žalosti kada mu se smanji." I dodao je: "Ashabi su bili najskromniji ljudi iako su imali imetka."

Sufjan es-Sevri upitan je: "Može li imućan čovjek biti skroman?", pa je rekao: "Da, čovjek može imati imetak i biti skroman ako u nevolji bude strpljiv, a u blagostanju zahvalan."

On je također rekao: "Skroman je onaj kome Allah podari blagodat pa na njoj zahvali, a kada ga zadesi iskušenje, strpljivo ga podnese."

O vjernici, ko postigne čvrsto uvjerenje, pouzdat će se u Allaha u svim stvarima, biti zadovoljan Njegovom odredbom, neće se vezati za stvorenja i tražit će dunjalučka dobra dozvoljenim sredstvima. Onaj ko bude opskrbljen čvrstim uvjerenjem (jekin), neće udovoljavati ljudima, izazivajući Allahovu srdžbu, niti će ih hvaliti zbog onoga što Allah daje, niti kuditi zbog onoga što Allah nije dao.

On zna da Allahovu opskrbu ne može ubrzati ničija težnja, niti je spriječiti ničija mržnja. Dovoljan je jekin (ubjeđenje) kao bogatstvo: kome je srce bogato, i ruke su mu bogate; a kome je srce siromašno, ne koristi mu ni imetak.

Zadovoljstvo ne sprečava ono što je određeno, a težnja ne donosi ono što je uskraćeno. Ono što te je zadesilo, nije te moglo mimoići, a ono što te mimoišlo, nije te moglo zadesiti. Neka srce bude "slobodno" od onoga što je i ruka izgubila.

O muslimani, ko se na Allaha osloni, On mu je dovoljan; ko Ga zamoli, On će mu dati; ko kod Njega traži neovisnost, On će ga učini neovisnim. Zadovoljstvo je blago koje ne nestaje, a zadovoljstvo srca bogatstvo koje ne presušuje. Malo koje je dovoljno bolje je od mnogo što odvraća. Dobro djelo ne propada, grijeh se ne zaboravlja, a Sudija ne umire.

Savršen čovjek je onaj čije je srce isto u oskudici i u izobilju, u snazi i slabosti, u časti i poniženju. Najduže brige ima zavidnik, a najljepše živi zadovoljan.

Plemenit čovjek napušta dunjaluk prije nego što dunjaluk napusti njega. Nada u dug život navodi na zaboravljanje ahireta. Ako želiš vidjeti gdje su bereket i ugodni plodovi, a gdje nestaju prava i širi se grijeh, pogledaj u ljude: u njihovo zadovoljstvo, čistoću srca, ostavljanje sumnjivog, izbjegavanje ružnog, bavljenje onim što koristi i ostavljanje onog što ne koristi.

Uzvišeni kaže: "...i nastoj da time što ti je Allah dao stekneš onaj svijet, a ne zaboravi ni svoj udio na ovome svijetu i čini drugima dobro, kao što je Allah tebi dobro učinio, i ne čini nered po Zemlji, jer Allah ne voli one koji nered čine." (El-Kasas, 77)

O muslimani! Onaj ko dunjaluk bude smatrao vrijednim i velikim, zavoljet će pohvalu, a prezirat će ukor. To ga može navesti da ostavi mnogo istine iz straha od ukora, a učini ponešto od neistine radi pohvale. Takav radi za druge, trudi se za lijenoga, skuplja za onoga koji već ima. Njegovo siromaštvo dolazi od niske naravi, pretjerane pohlepe i nezasite duše. On ni iz čega ne izvlači korist i ne odmara se od napora. Koliko je imućnih ljudi koji izgledaju kao siromasi: duša im je mala, lice namргоđeno, brine ih tjeskoba, čvrsto se drže onoga što imaju, a žude za onim što ne mogu dosegnuti.

Zato se bojte Allaha, Allah vam se smilovao i znajte da ako je takva stvarnost dunjaluka, i takva je priroda ljudi – njihova djela prate ono što je u njihovim srcima i odraz su njihovih namjera i motiv.

Pred vama je veliki i blagoslovljeni mjesec, za koji je Allah rekao: "U mjesecu ramazanu počelo je objavljivanje Kur'ana, koji je putokaz ljudima i jasan dokaz Pravoga puta i razlikovanja dobra od zla" (El-Bekara, 185).

To je mjesec bogobojaznosti, a bogobojaznost je najbolja opskrba koja vodi ka najvećem užitku i najuzvišenijem blagu. Ko se tom opskrbom ne opskrbi, kako će stići u kuću bogobojaznih?

Ramazan je mjesec oslobađanja duše od strasti i prohtjeva. Učenjaci su ukazali na to da je Allah post učinio ravnim oslobađanju roba u nekim kefaretima (iskupima): za ubistvo, zihar (kada čovjek kaže ženi da mu je kao majka) i zakletvu. Ko ne može osloboditi roba, prelazi na post. Post, dakle, oslobađa dušu od prohtjeva i obuzdava strasti.

Čuvaj se da te ne zadesi prijetnja iz hadisa: "Propao je onaj kome dođe ramazan i prođe prije nego što mu bude oprošteno."

“Ko ne ostavi lažan govor i postupanje po njemu, Allahu nije potrebno ni da ostavlja hranu i piće.”

“Koliko ima postača koji od posta imaju samo glad i žeđ, i koliko je klanjača koji od noćnog namaza imaju samo nesanicu i umor.”

Allahu, podari da dočekamo ramazan, pomози nam da ga ispostimo, u njemu klanjamo i učimo Kur'an i svaku vrstu dobra na najljepši i najpotpuniji način, podari nam da dočekamo Noć kadr i upiši nam veliku nagradu i obilnu milost, Ti zaista čuješ dove.

Zato donosite salavat i selam na darovanu milost i nepresušnu blagodat, vašeg vjerovjesnika Muhammeda, Allahovog poslanika, to vam je naredba od vašeg Gospodara u Njegovoj Knjizi: “Allah i meleki Njegovi blagosilju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56).

